

Persbericht

PB11-024
31 maart 2011
9.30 uur

Overheidstekort 5,4 procent in 2010

- **Schuld overheid opgelopen tot 62,7 procent van bbp**
- **Belasting- en premieopbrengsten nog lager dan in 2008**
- **Sociale fondsen in het rood**
- **Groot tekort provincies**
- **Aflossingen banken dempen stijging overheidsschuld**

Het overheidstekort is in 2010 uitgekomen op 5,4 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Dat is een fractie minder dan in 2009. De schuld van de overheid nam echter verder toe, van 60,8 procent van het bbp tot 62,7 procent. Het tekort en de schuld blijven boven de Europese normen. Dit blijkt uit de eerste ramingen van het CBS.

De overheid kwam vorig jaar 32 miljard euro tekort. De centrale overheid gaf 25,2 miljard euro meer uit dan ze ontving. De lokale overheid liet een tekort van 4,7 miljard euro zien. De provincies kwamen voor het eerst sinds jaren uit op een tekort (bijna 1 miljard euro). Dat is onder meer toe te schrijven aan de afkoop van verplichtingen door de provincie Zeeland en de lagere dividendopbrengsten door de verkoop van Nuon en Essent in 2009.

De sociale fondsen noteerden in 2010 een tekort van 2,1 miljard euro. Dat is veel lager dan in 2009. Dit komt vooral doordat het rijk oude schulden van de ziekenfondsen heeft overgenomen. De premie-ontvangsten zijn al jaren niet voldoende om de sociale uitkeringen te dekken.

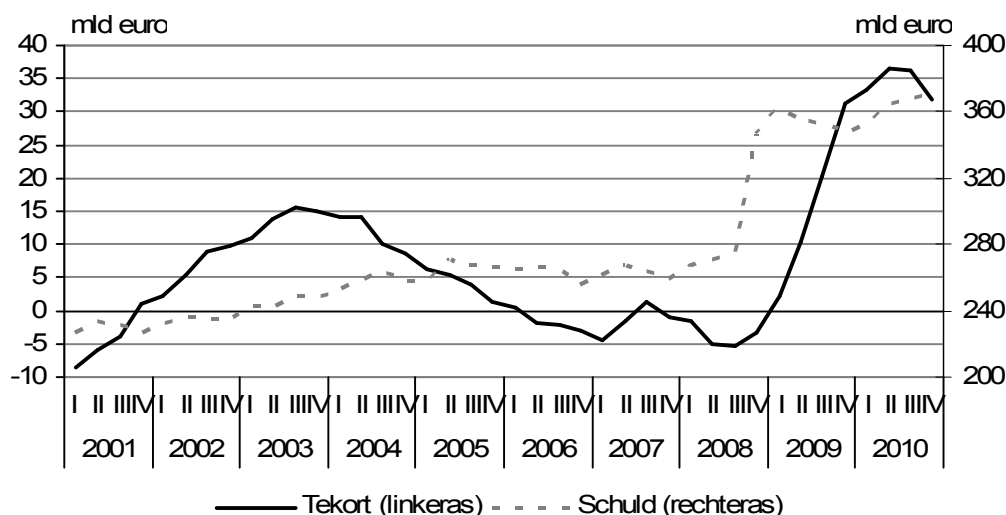
De uitgaven en de inkomsten namen in 2010 beide met ruim 9 miljard euro toe. De uitgaven stegen voornamelijk door de toegenomen uitgaven aan zorg en sociale zekerheid. De belasting- en premieopbrengsten waren ruim 4 procent hoger dan in 2009. Ze zijn hiermee nog wel enkele miljarden euro's lager dan in 2008.

In 2010 waren er twee grote incidentele uitgaven. De overname van de schuld van de voormalige Nederlandse Antillen zorgde voor extra uitgaven van 0,8 miljard euro. Daarnaast kostte een nieuwe kapitaalinjectie in ABN Amro 0,9 miljard euro.

De overheidsschuld nam in 2010 met ruim 23 miljard euro toe tot 371 miljard euro. Dat is onder meer toe te schrijven aan de financiering van het tekort van 32 miljard euro. Ook de steun aan andere landen verhoogde de overheidsschuld. Aan Griekenland is een lening van 1,2 miljard euro verstrekt. Daarnaast kocht de staat voor 0,8 miljard euro obligaties van Curaçao en Sint Maarten.

Daartegenover stond een terugbetaling van een deel van de staatssteun door financiële instellingen. ABN Amro loste meer dan 3 miljard euro aan verstrekte leningen af. Aegon kocht voor 0,5 miljard euro aan aandelen terug. Verder leidden de ontwikkelingen bij de Amerikaanse hypotheekportefeuille die de staat in 2009 overnam, tot een schuldverlaging van meer dan 2 miljard euro.

Overheidstekort en -schuld

Bron: CBS.

Technische toelichting

BTP-notificatie

De gepubliceerde cijfers van het CBS zijn de officiële cijfers over het overheidssaldo en de overheidsschuld van Nederland. Zij worden naar de Europese Commissie gestuurd in het kader van de buitensporige-tekortenprocedure (BTP of 'Excessive Deficit Procedure', EDP). De levering vindt plaats voor 1 april van elk jaar.

Overheidssaldo en overheidsschuld

Het overheidssaldo (ook wel EMU-saldo genoemd) is het verschil van inkomsten en uitgaven van de overheid. Inkomsten en uitgaven worden daarbij geboekt in het jaar dat economische waarde tot stand komt, gewijzigd wordt of verloren gaat, of wanneer een recht dan wel verplichting ontstaat, veranderd wordt of wordt geannuleerd.

De overheidsschuld (ook wel EMU-schuld genoemd) is de schuld van de overheid gewaardeerd tegen nominale waarde (niet op marktwaarde). De zogenaamde handelskredieten en transitorische posten worden niet in de schuld meegenomen. De onderlinge schulden tussen de Nederlandse overheden tellen ook niet mee.

Methode

De gepubliceerde cijfers vormen de eerste ramingen van het CBS voor de sector overheid over 2010. De gegevens over eerdere jaren zijn gepubliceerd bij het verschijnen van de publicatie Nationale rekeningen in juli 2010. Het tekort over 2009 is echter met 0,4 miljard euro opwaarts bijgesteld. De bijstelling komt door een advies van Eurostat over de boeking van aflossingsboetes die de staat in 2009 van financiële instellingen ontvangen heeft bij de vervroegde aflossingen van een deel van de staatssteun.

De cijfers voor 2008, 2009 en 2010 kunnen ook later nog regulier worden aangepast. Eventuele aanpassingen zullen worden gepubliceerd bij de jaarlijkse publicatie van de Nationale rekeningen die elk jaar in juli verschijnt.

De overheid omvat de centrale overheid (voornamelijk het Rijk), de lokale overheid (gemeenten, waterschappen, provincies, e.d.) en de sociale fondsen. Het CBS verzamelt voor de samenstelling van de cijfers gegevens bij de belangrijkste overheden en completeert deze met aanvullende ramingen voor de ontbrekende instellingen.

Tabel 1: Overheidssaldo

	2006	2007	2008	2009	2010
<i>mld euro</i>					
Totaal inkomsten	248,8	259,8	277,7	262,5	271,6
Totaal uitgaven (–)	246,0	258,8	274,5	293,7	302,9
Rentevoordeel / nadeel uit swapcontracten	0,1	0,1	0,2	-0,1	-0,6
Overheidstekort (-) / overschot (+)	2,9	1,0	3,4	-31,3	-32,0
Bruto binnenlands product (bbp)	540,2	571,8	596,2	572,0	591,5
<i>uitgedrukt als % bbp</i>					
Totaal inkomsten	46,1	45,4	46,6	45,9	45,9
Totaal uitgaven (–)	45,5	45,3	46,0	51,4	51,2
Overheidstekort (-) / overschot (+)	0,5	0,2	0,6	-5,5	-5,4

Bron CBS**Tabel 2: Overheidssaldo naar overheidslaag**

	2006	2007	2008	2009	2010
<i>mld euro</i>					
Overheid waarvan	2,9	1,0	3,4	-31,3	-32,0
Centrale overheid	4,6	2,8	2,7	-19,7	-25,2
Lokale overheid	-0,3	-1,2	-2,6	-3,5	-4,7
Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	-1,5	-0,6	3,3	-8,2	-2,1
<i>uitgedrukt als % bbp</i>					
Overheid waarvan	0,5	0,2	0,6	-5,5	-5,4
Centrale overheid	0,9	0,5	0,5	-3,4	-4,3
Lokale overheid	0,0	-0,2	-0,4	-0,6	-0,8
Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	-0,3	-0,1	0,6	-1,4	-0,4

Bron CBS**Tabel 3: Overheidsschuld naar schuldtitle (ultimo standen)**

	2006	2007	2008	2009	2010
<i>mld euro</i>					
Overheidsschuld	255,9	259,0	347,1	347,6	371,0
Chartaal geld	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4
Kortlopende waardepapieren	13,9	16,7	84,1	57,6	53,3
Obligaties	196,9	191,3	198,7	210,3	238,7
Kortlopende leningen	5,7	11,8	13,2	12,2	13,9
Langlopende leningen	38,8	38,6	50,5	67,1	64,7
<i>uitgedrukt als % bbp</i>					
Overheidsschuld	47,4	45,3	58,2	60,8	62,7

Bron CBS